

Hudba renesance a baroka (1490–1680)

Josquin Desprez (ca 1450–1521): **Královské fanfáry**

Jacob Obrecht (ca 1450–1505): **Largire nunc mitissime**

Josquin Desprez (ca 1450–1521): **Carmen En l'ombre d'un buissonnet**

Antoine Brumel (ca 1460–1512): **Missa En l'ombre d'un buissonnet**

(Kyrie, Gloria, Sanctus)

Anonym (kolem 1490/1500): **Ave Christi caro**

Heinrich Isaac (ca 1450–1517): **Pastorem pium**

Heinrich Isaac (ca 1450–1517): **In Gottes Namen fahren wir**

Ludwig Senfl (ca 1486–1543): **Laudate Dominum, omnes gentes**

Premier branle de Malte (ca 1550)

Diego Ortiz (ca 1510–1570): **Quinta pars sobre Conde claros (Ruggiero)**

Jacob Handl Gallus (1550–1591): **Invocantem exaudivit / Ave Maria**

Christian Erbach (1568–1635): **Canzona** / Jacob Handl Gallus: **Constitues eos**

Věrní bojovníci (kolem 1590)

Ježíši, věčný Bože (kolem 1600)

Valentin Hausmann (ca 1560–1612): **Pavana**

Pietro Paolo Melli (ca 1575–1620): **Balletto** (Intrata, Balletto, Corente, 1615)

Obrat', prosíme, oči své svaté (1. pol. 17. stol.)

Giovanni Paolo Cima (ca 1575–1630): **Sonata à 2, canto e basso**

V. K. Holan Rovenský (1644–1718): **Láska má jediná**

Girolamo Frescobaldi (1583–1643): **Canzon terza, basso solo**

V. K. Holan Rovenský (1644–1718): **Ó překrásný Ježíši**

Zpívejte Hospodinu, zpívejte jeho jménu (1. pol. 17. stol.)

Odvrat' válečný nepokoj / Války po všem světě hrozně zvučí (1. pol. 17. st.)

Hrají a zpívají **Dyškanti**, České Budějovice: Michaela Korychová, Jana Zvoňárová (soprán); Lucie Kolářová (alt); Martin Horyna, Vít Podroužek, Jakub Šimek (tenor); Vladimír Jantač (bas);

Pavla Schwarzová (basová viola da gamba), Vít Podroužek (altová cornamusa, šalmaj), Vojtěch Podroužek (sopránová cornamusa), Martin Voříšek (zobcová flétna, tenorová kornamusa), Martin Horyna (altová cornamusa, renesanční loutna, stolní varhanní pozitiv, dirigent).

V sobotu 20.9.2008 v 19.30 hod. v koncertní síni kláštera Zlatá Koruna

Vokální soubor **Dyškanti** vznikl v roce 1982. Během více než dvaceti pěti let jeho existence se v něm vystřídala celá řada zájemců o interpretaci staré hudby a pro některé z nich to byl dokonce začátek úspěšné profesionální kariéry. Soubor se věnuje hlavně duchovní hudbě české renesance, v posledních letech do programů zařazuje také hudbu baroka a stále více instrumentální hudby.

Instrumentář souboru se letos rozrostl o sadu cornamus, dechových nástrojů používaných v 16. století, a novou basovou violu da gamba.

Dnešní program je seřazen přibližně chronologicky, úvod je věnován hudbě přelomu 15. a 16. století, přes několik skladeb z poloviny 16. století se přeneseme do Prahy konce 16. století, abychom si připomněli dílo skladatele Jacoba Handla. Druhá polovina koncertu, ve které převažuje hudba z 1. poloviny 17. století, je záramována skladbami s válečnou tematikou: *Věrní bojovníci* je moteto burcující k boji s Turky (Osmanská říše se tehdy rozkládala jen několik desítek kilometrů od moravských hranic), *Odvrat' válečný nepokoj* je asi o 40 let mladší a reflektuje zkázu země během třicetileté války.

Zazní jak hudba duchovní tak hudba společenská, vedle čistě vokálních skladeb i kompozice kombinující zvuk lidských hlasů a nástrojů a instrumentální hudba, která se právě během 16. století začala postupně emancipovat od hudby vokální.

Generace nizozemských skladatelů narozených kolem poloviny 15. století přispěla výrazně k rozšíření náročné renesanční polyfonie po celé tehdejší západní křesťanské Evropě. Přestože se nábožensky rozdělené České země dostaly po husitských válkách do určité kulturní izolace, od konce 15. století jsou patrné snahy udržet krok s novinkami přicházejícími ze západu a jihu. V domácích pramenech se proto můžeme setkat se všemi evropsky proslulými skladateli té doby. Poněkud puritánská společnost našich zemí preferovala jejich duchovní tvorbu (mše a moteta), ale někdy se setkáváme i s úpravami chansonů do podoby duchovních skladeb, například Obrechtova světská skladba *Lacen adieu* se u nás dochovala s textem *Largire nunc mitissime*, jehož obsahem je modlitba za trvalý mír v české zemi. Dobová záliba v kánonech se promítala do všech druhů skladeb, jako kánon jsou psány Josquinovy *Královské fanfáry* i jeho chanson *En l'ombre d'un buissonnet* a stejnojmenná Brumelova mše složená na motivy právě tohoto chansonu i Senflovu zhudebnění žalmového citátu *Laudate Dominum*. Začátkem 17. století se se vznikem barokního slohu hudba výrazně proměnila. Důraz se začal klást na akord, harmonii. I když se stále zpívala renesanční polyfonie a vznikaly skladby poměrně tradičního charakteru, přece jen se rychle dostával do módy nový styl, v němž skladatelé svěřovali sólovým hlasům melodii vyjadřující emoce a afekty textu. Akordické nástroje převzaly doprovodnou roli. Proměnou prošla i instrumentální hudba. Novinky přicházející z Itálie preferovaly malé obsazení s virtuózně pojatými sólovými nástroji a doprovodem, zatímco ve střední Evropě ještě doznívala tradice pětihlasého „sborového“ obsazení. Změnil se také zvukový ideál, z instrumentáře se vyrazovaly do té doby oblíbené „mečivé“ dechové nástroje ve prospěch houslí a fléten. V aristokratickém prostředí se začaly šířit nové formy dvorské zábavy včetně dvorského baletu – jedním z prvních dokladů je Melliho skladba, na kterou tančilo v roce 1615 devět šlechtických párů před císařem Matyášem.